«جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانۆعا نازار» شینجیاڭدا تاراتلدی

٭ار ۆلت كادر ـ بۆقاراسنك نازارىن اۆداردی

انار بۆلت \ شینجیاك گازەتىنك ٭تلشسی لي لي 9 ـ ایدىك 11 ـ كۆنی ۆرىمجدەن حابارلایدی. ورتالق كومیتەت ۆگت ٭بولمی نازاریا مەكەمەسىنك ۆیمداسترۆىمەن قۆراسترىپ جازىلعان، ۆیرەنۆ باسپاسی، حالق باسپاسی بىرلەسپ باسپادان شعارعان «جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانۆعا نازار» بۆكىل ەل كولەمىندە تاراتلدی. 9 ـ ایدىك 10 ـ كۆنی ٭تلشی شینجیاك شینحۆا كىتاپ دۆكەنی تاراتۆ شەكتی جاۆاپكەرشىلىك سەرىكتەستگی شینحۆا حالقارالق كىتاپحاناسىنان وقرماندارىدىك دەر كەزىندە ۆعسۆىنا جانە ساتىپ الۆىنا قولایلی بولۆ ٭ۆشن، بۆل كىتاپتىك شي جینپیك جاڭا ٭ار ۆىر جۆڭگوشا سوتسیالیزم یدەیاسىن ۆیرەنۆ ارناۆلی سورەسىنىك كورنەكتی ورىننا قویىلعاندىعىن، ٭السن ـ ٭الی وقرماندارىدىك كەلىپ وقپ، كەڭەس سۆراپ جاتقاندىعىن كوردی.

"نازاریالق قولامتالی تۆىنىندەرگە بەتپە ـ بەت" جەللەس جالپىعا تۆسىنكتی نازاریالق وقۆلىعىنىك ەڭ جاڭا كىتابی بولعان «جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانۆعا نازار» جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانىدىرۆدىك نازاریاسی مەن امالیاتىن تىعىز ارقاۆ ەتىپ، 17 كەلەلی ماسەلەگە شوعىرلی جاۆاپ بەردی جانە تۆسىنىك جاسادی.

"بۆل كىتاپتىك سۆرەتی مەن جازۆی بىرگە بەرىلگەن، مىسالداری جاندی، كىتاپقا قاتىستی جالعانمدار، تەرەڭدەي وقۆ، ەرەكشە نازار اۆدارۆ، ٭بلىم نەگىزگی تۆىنىندەری، تاجرىيەلەر جونىندە وي ورتاقتاسۆ، جەلىدە سۆراۆ ـ جاۆاپ بەرۆ سیاقتی ایدارلار بەتی كىرىسىتىرىلگەن، سوندای ـ اق سایكەستی كارتون میكرو بەینەجازبالارى مەن ددىستی مازمۆندار دا بار، ٭بلىم سیپاتی، تارتىمدىلعی، ٭وزارا بقپالداستىعی ەرەكشە كۆشتی". ۆرىمجىگە سىساپارمەن كەلگەن حوتان قالالق ۆكىمەت كەڭسەسىنىك ورىنباسار مەڭگەرۆشىسی لي یۆان كىتاپ دۆكەننە ارنایی كەلىپ وسی كىتاپتی ساتىپ الدی.

"دۆنیە جۆزىندەگی تۆڭعىش ٭شولدی اینالىپ وتەتىن تەمىر جول اینالما جەلىسی جانە حوتان ـ چارقلىق تەمىر جولی سالىنىپ بولىپ یۆیەز قاتىنادی" دەگەنگە قاتىستی سۆرەتتی مازمۆنداردی كورگەندە، جۆڭگو تەمىر جولی ٭ۆرىمجی مەكەمەسی توبی شەكتی سەرىكتەستگی ٭ۆرىمجی باتىس یۆیەز بولىگىنىك یۆیەز تەكسەرۆشىلەری ۆاڭ شینكی مەن حان پىڭجی اڭگىمەلەسە كەتتی. ۆاڭ شینكی بىلاي دەدی: تەمىر جول جۆیەسىنىك ٭بىر مۆشەسی رەتىندە توتەنشە ماقتانىش سەزىنەمىن. جاڭا داۆىردەگی جاستار بەلسەنە ۆیرەنىپ، العا باسۆعا تالپىنىپ، وتاننىك گۆلدەنىپ ـ كوركەیۆىنە، قۆدىرەتتەنۆدىنە جاستىق كوكتەمىن، كۆش ـ قۆاتىن ارناۆی كەرەك.

"«جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانۆعا نازار» تاراتلىسمەن كوپتەگەن ورىندار، ۆیمدار، ۆجمدار جانە كىتاپحاناداعی وقرماندار تەلەفون سوعىپ كەڭەس الىپ، وسی كىتاپقا تاپسىرىس بەردی"، ـ دەدی شینجیاك شینحۆا كىتاپ دۆكەنی تاراتۆ شەكتی جاۆاپكەرشىلىك سەرىكتەستگی شینحۆا حالقارالق كىتاپحاناسىنىك ورىنباسار دیرەكتورى لۆان ۆي تىلشگە.

٭ۆرىمجی ەكونومیكالق ـ تەحنیكالق اشۆ رایونىندداعی (توۆتۆنحی رایونىندداعی) جشین كىتاپحاناسىنا بارعانىمىزدا، ٭تلشی ٭ۆرىمجی قالالق چینجۆي تەاترى ۆیرەمەسىنىك (شینجیاك چینجۆي تەاترى ۆیرەمەسىنىك) جاس ارتیسی ۆاڭ تیڭىنىك «جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانۆعا نازار» كىتابىندداعی "مادەنیەت جەلسی مەن مەملەكەت جۆلگەسی تىعىز بایلانىستی" ٭بولمىن وقپ جاتقاندىعىن كوردىك. ۆاڭ تیڭ بىلاي دەدی: ۆیرەمەدە شانشي تەاترى سىندی ٭داستۆرلی تەاتر «شۆاڭگۆ ۆانگاۆ» جەدەل دایىندالۆدا، كوپشىلىك شوگەل، تىڭعىلىقتی بولۆ پۆزیتسیاسىمەن كورەرمەندەرگە تاڭداۆلی ساحنالىق كورەكەمونەر تۆىندىلارىن كورسەتۆگە، حالقىنىك مادەنیەت قاجەتىن اناعۆرلىم ویداعىدای قاناعاتاتاندىرۆعا قۆلشىنۆدا.

التاي ایماقتىق پارتكوم ۆگت ٭بولمی باستىعی رىزۆان كارىپقان بىلاي دەدی: «جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانۆعا نازار» جالپىعا تۆسىنكتی تىلمەن تەرەڭ قیسىندی ٭تۆسىندىردی، بۆل ٭بىزدىك جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانىدىرۆدىك باي مازمۆنىن تەرەڭ تۆسىنۆىمىزگە سەپتىگی تیەدی، مۆقیات ۆیرەنۆگە، زەرتتەپ وقۆىمىزعا تاتیدی.

شینجیاك شینحۆا كىتاپ دۆكەنی تاراتۆ شەكتی جاۆاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگی ساتۆ ورتالعىنىك دیرەكتورى سۆك حۆڭمەي بىلاي دەدی: قازىر «جۆڭگو ۆلگسندەگی وسزاماندانۆعا نازار» اتتی كىتاپتان 20 مىڭ جەتكىزدىلىپ، قازىر ونی ٭ارقایسی ایماق، وبلىس، قالاداعی شینحۆا كىتاپ دۆكەندەرىنە تارتىپپەن جەتكىزىلىپ، بۆكىل شینجیاڭداعی ٭ار ۆلت وقرماندارىنىك كەتاپتی دەر كەزىندە ساتىپ الۆىنا، كورۆىنە كەپىلدىك ەتىلدی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

ساعات 16دا، قالا ورتالعىنداعی عیماراتتىك ەڭ توبەسىنەن شىققان قوڭراۆ داۆىسی ۆزاققا جەتپە، وسزاماندانعان وسی قالادا كوپكە دەیىن جاڭعىردی.

باتىس حان پاتشالعی تۆسىندا، جاڭ چیان باتىس وڭىرگە ەلشىلىككە بارىپ، كەرەمەت "جول اشۆ ساپارىن" باستاپ، شعىس پەن باتىستی كەسىپ وتكەن بایىرعی جىبەك جولىن جالعاعان بولاتىن، مۆنداعی ماڭىزدی پوچتا بەكەتىرىنىك ٭بىری بولعان قورعاس مىڭ جىلدىڭ الدىنداعی بایىرعی جىبەك جولىنىڭ شۆعالالی باریسىن باسپ ٭وتىپ، بوران ـ شاشىندی باستان وتكەرىپ، داڭقتی جالعاستىرىپ، جۆڭگونىك باتىس بولىگىنەگی ٭بىر جارقراعان مەرۆەرتكە اینالدی.

قورعاس قالاسی قازاقستانمەن شەكەلەس، 312 ـ مەملەكەت تاس جولی بولىگىنە ورنالاسقان، لیانیۆنگاڭ ـ قورعاس جوعارى قارقىندی تاس جولی، لۆڭحاي ـ لانجۆۆ ـ شینجیاك تەمىر جولی حالقارالىق جاڭا ارناسىنىك باتىس شەتىنە ورنالاسقان. "٭بىر بەلدەۆ، ٭بىر جولدی" بىرگە قۆرۆ شعىس جەلىنىك لەبىمەن، 2014 ـ جىلی قورعاس قالاسی ماڭدایشالىق اسپ، قۆرىلدی، ول شەكارا رایون، شەكارا وتكەل قالاسی، ساۆدا تیىندەگی، حالقارالانعان ەرەكشەلىكتی ٭بىر تۆلعالاندىرعان كەشەندی قالا بولدی.

ازیا ـ ەۆروپانی تۆتاستىراتىن جىبەك جولی بایىرعی بولعانىمەن، الایدا قورعاس جاس ٭ارى جالىندی ەدی. 2022 ـ جىل قورعاستىك وڭىرلىك ٭وندىرىس جالپی ٭ونىم قۆنی 20 میلیارد 835 میلیون یۆان بولۆدی ورىندادی، بۆل 2013 ـ جىلداعىنىك 15.5 ەسەسىندەي بولدی.

قورعاس ەكونومیكالق اشۆ رایونی پارتیا قىزمەت كومیتەتىنىك ورىنباسار شۆجیی، قورعاس قالالق پارتكومىنىك ورىنباسار شۆجیی، ۆاقىتشا قالا باستىعی پي لۆیپیك مىنالاردی ٭بىلدىردی: قورعاس مەملەكەت دارەجەلی ەكونومیكالق اشۆ رایونی، كەشەندی قورعامالی باجی رایونی، جۆڭگو ـ قازاقستان سەلبەستىك ورتالعی سیاقتی كوپ رایون قاباتتاسقان ساياسات باسىمدىعىن تولىق ساۆلەلەندىرىپ، سىرتقا ەسىك اشۆ ارناسىن كەڭەيتىپ، جان ـ جاقتی، كوپ ساتەلی، كەڭ سالالی سىرتقا ەسىك اشۆدىڭ جاڭا ارناسىن قالپىتاسترىپ، سىرتقا ەسىك اشۆ دەڭگەيىن جاپپاي جوعارىلاتادی.

ماڭىزدی سۆیەۆ ٭تۆیىنی "التىن ارناعا" تىرەك بولدی

8 ـ ایدىك 26 ـ كۆنی ساعات 19دان 30 مینۆت وتكەندە، قازاقستاننىك كوكشەتاۆىنان كەلگەن، تولتىرا جۆك تیەگەن ٭بىر جۆڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشی پویەزی قورعاس تەمىر جول شەكارا وتكەلىنە جەتتی، الداعی جەردە جىڭجوۆ پۆتیان ۆوگزالىنا اتتانادی، بۆل بیىل قورعاس تەمىر جول وتكەلىنەن شەكاراعا كىرگەن 1242 ـ رەتكی جۆڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشی پویەزی.

2016 ـ جىلی 3 ـ ایدىك 19 ـ كۆنی قورعاس تەمىر جولی شەكارا وتكەلىندە تۆڭعىش جۆڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشی پویەزی قاتىنادی، 7 جىلدان استام ۆاقىتتان بەری وسی شەكارا وتكەلی ارقىلی شەكاردان كىرىپ ـ شىققان جۆڭگو ـ ەۆروپا (ورتا ازیا) كەزەكشی پویەزىنىك سانی جىل سایىن ارتتی ٭ارى "جۆڭگو جاساعان زاتتاردی" الپ ورتا ازیاعا، ەۆروپا بازارلارىنا توقتاۆسىز بەت الدی. 2022 ـ جىلی قورعاس شەكارا وتكەلىنەن یمپورت ـ ەكسپورت ەتىلگەن جۆك تاسىمال مولشەرى 40 میلیون 34 مىڭ تونىنا بولدی، بۆل 2013 ـ جىلداعىنىك 1.76 ەسەسىندەي.

كەزەكتە قورعاس تەمىر جولی شەكارا وتكەلىنەن قاتىناعان كەزەكشی پویەز سانىنىك جالپی جیىنتعی 30 مىڭ كەزەكتەن استی، كەزەكشی پویەزدىڭ قاتىناۆ لەنیاسی جالپی 77 تارماق بولىپ، شەكارا سىرتىنداعی 18 مەملەكەتتی، 45 قالانی جانە ٭وڭىردی شارپىدی.

لیانیۆنگاڭ ـ قورعاس جوعارى قارقىندی تاس جولىن (G30) بویلاپ، اۆتوكولىكپەن باتىسقا قاراي جۆرگەندە، جول بویی بۆكىل ەلدىڭ جەر ـ جەرىنىك اۆتوكولىك بەلگىسی بار ۆلكەن تۆرپاتتی جۆك كولىكتەرىنىك قایشالىسىپ جاتقاندىعىن كورۆگە بولادی. "قوس باتىس تاس جولىنىك" تۆتاس جەلسی ۆلاسپ، ەۆروپاعا تىكە بارىپ تىرەلەدی، لیانیۆنگاڭنان ەۆروپاعا دەیىنگی جۆمسالاتىن ۆاقىت وسىدان بۆرىنعی تەڭىز تاسىمالىنداعی 45 كۆننەن 10 كۆنگە قىسقاردی ٭ارى قىرۆار ساۆداگەرلەردىڭ زاتتارىن جونەلتەتىن الماشقی تالعامىنا اینالدی.

قورعاس شەكارا وتكەلی ـــ تاس جول، تەمىر جول، تۆنەل، اۆیاتسیا، كابەل، پوچتا سندی "التىنی ٭بىر تۆلعالاندىرعان" قاتىناس تورابی جانە كەشەندی، كوپ یقۆاتتی شەكارا وتكەلی.

تایاۆ جلداردان بەری قورعاس شەكارا وتكەلی باسىمدىعىن ەڭ جوعارى شەكتە ساۆلەلەندىرىپ، شەكارا وتكەلىنىك اینالىم مەحانیزمىن ٭ۆرتىس ساپالالاندىردی، شەكارا وتكەلىنىك جۆمساق، قاتتی بولشەك نەگىزدىك قۆرىلعىلارىن كەمەلەندىرىپ، تەمىر جول شەكارا وتكەلىنىك جیناۆ، تاراتۆ، تاسۆ جانە تاس جول شەكارا وتكەلىنىك كەدەننەن ٭وتۆ، زات وتكىزۆ قۆاتىن جوعارىلاتتی. بیىل 8 ـ ایدىك 4 ـ كۆننەن باستاپ شەكارا وتكەلىندە اۆدل شارۆاشىلىق ونىمدەرىنە، جەرگىلىكتی ونىمدەرگە جانە قاراستی جەر ساۆداسىنا جىلدام ارنا اشىلدی ٭ارى باسقا اۆتوكولىكتەرگە ەلەكترۆندی الدىن الا كەلىسىپ شرەتكە تۆرۆ اتقارىلدی.

"دشكی ـ سىرتقی اینالمدی ۆشتاسىرۆ ٭تۆیىنی جانە ٭تۆیىلىستىرۆ ٭تۆیىنی رەتىندە قورعاس جاڭا داڭۆ ارناسىن قالىپتاسترۆ جانە حالقارا، ەل ٭شی قامداۆ تىزبەگىن، كاسپ سالاسی تىزبەگىن ورنقتىرۆ بارىسىندا ماڭىزدی ٭بىر بۆىن بولۆ رولىن اتقارادی"، ـ دەدی پي لۆیپیك.

مىڭ جىلدىق بایىرعی جىبەك جولىنىك ٭تۆیىنی، قازىرگی تاڭدا جىبەك جولی ەكونومیكالق بەلدەۆی وزەكتی رایونىنىك ماڭىزدی سۆیەنىش ٭تۆیىنی، قورعاس الدەقاشان ەلىمىزدىڭ باتىسقا ەسىك اشۆداعی "التىن ارناسىنا" اینالدی.

سەلبەسپ تەڭ یگىلىككە كەنەلۆ تاراۆىن جازدی

جۆڭگو ـ قازاقستان قورعاس حالقارالق شەكارا سەلبەستىك ورتالعىنىك ەۆروپا باجىسىز بازار قاقپاسی الدىنا بارعاندا، قاقپا الدىنداعی تۆتىنۆشىلار ٭تىلشىنىك جۆرەر جولىن توسپ قالدی، ۆلكەندی ـ كشىلی سومكە كوتەرىپ العاندار، قابات ـ قابات پلاسترمەن دوربالارىن وراپ جاتقاندار... ٭اربىر ادامنىك قورجىنی توق.

ەكی تورتكىل داڭعارا فورماسندای شەكارالق دەڭگەك پەن قارسی جاقتاعی قازاقستاننىك التىن بۆركىت ٭مۆسىنی ٭بىر ـ بىرىنە قاراپ تۆر، تورتكىل داڭعارا قاقپاسی مەن التىن بۆركىت ٭مۆسىنىنىك تۆتاسقان ورنی جۆڭگو مەن قازاقستاندی تۆتاستىراتىن ارنا، ارنانىك جول بەتی ەكی ٭تۆرلی وقساماعان رەڭمەن بویالعان، ٭بىر قادام باسساڭ، مەملەكەت قاقپاسىنان "اتتاپ" شعاسىڭ.

ەكی جاقتا دا الەمدەگی جەر ـ جەردىڭ تاۆارلارىن ساتىپ الۆعا بولادی. جۆڭگو ـ قازاقستان قورعاس حالقارالق شەكارا سەلبەستىك ورتالعی جۆڭگو مەن باسقا ەلدەر قۆرعان تۆڭعىش شەكارا اتتاعان ەكونومیكالق سەلبەستىك رایونی رەتىندە، 2012 ـ جىلی 4 ـ ایدا رەسمي جابىق تیجارات جۆرگىزدی، باستی یقۆاتی ساۆدا كەڭەسی، تاۆار كورمەسی جانە ساتۆ، قامبادا ساقتاۆ، تاسۆ، قوناقجاي، اسحانا، ساۆدالىق قىزمەت وتەۆ قۆرىلعىلارى، فینانستىق قىزمەت وتەۆ، ٭تۆرلی وڭىرلىك سیاساتتی حالقارالق ەكونومیكا ـ ساۆدا كەڭەسىن وتكىزۆ.

سەلبەستىك ورتالعندا قایشالىسقان ساياحات ـ سەرۆەن كولىكتەرىن بارلىق جەردەن كورۆگە بولادی. بۆل ارا جۆڭگو ـ قازاقستان ەكی ەل ازاماتتارى جانە ٭ۆشىنشی ەل ازاماتتارى جوننەن 30 كۆندىك ۆیزاسىز شەكارا اتتاپ ەركىن ارالاۆ، ەرەكشە شەكارا اتتاپ ساياحاتتاۆدی باستان كەشرۆ ساياساتىن اتقاردی.

"ساياحاتشىلار بارعان سایىن كوبەیۆدە، ساۆدام دا بارعان سایىن جاقسارىپ كەلەدی"، ـ دەدی شینجیاك وۆحۆاشین حالقارالق ساۆدا شەكتی سەرىكتەستگی ەۆروپا باجىسىز بازارىنىك باس دیرەكتورى حۆ چۆنمەي، ونىك ساتاتىن ونىمدەرىنىك بارلعی جۆڭگو ـ ەۆروپا كەزەكشی پویەزی ارقىلی تاسپ اكەلىنىپتی.

تاعی ٭بىر جاعىنداعی قورعاس كەشەندی قورعامالی باجی رایونىندا بارلىق جەردەن قاتىناعان ۆاقىتشا بەلگىسی جانە بەلگىسی جوق اۆتوكولىكتەردی كورۆگە بولادی، بۆل تاۆار اۆتوكولىكتەر تۆگەلدەي كەشەندی قورعامالی باجی رایونىنان قازاقستان، وزبەكستان، رەسەي سیاقتی "٭بىر بەلدەۆ، ٭بىر جول" بۆىنداعی ەلدەرگە ەكسپورت ەتىلەدی.

2020 ـ جىلی 9 ـ ایدا جۆڭگو ـ قازاقستان قورعاس حالقارالق شەكارا سەلبەستىك ورتالعی جۆڭگو جاعىنىك سایكەستی رایونی تیپ وزگەرتىپ، دارەجەسىن ٭وسىرىپ، كەشەندی قورعامالی باجی رایونی بولىپ، "سایكەستی رایون + كەشەندی قورعامالی باجی رایونی + اشۆ رایونی" سندی ٭ۆشتی قاباتتاستىرۆ ساياساتىنىك یگىلىگىنە كەنەلدی، باستی یقۆاتی باجدان اۆاشا مانەرلەۆ، باجدان اۆاشا زات اینالمی، باجدان اۆاشا قىزمەت وتەۆ، ت. ب، سەلبەستىك ورتالعىنىك جۆڭگو جاق رایونىمەن "الدی دۆكەن، ارتی زاۆود"، "الدی دۆكەن، ارتی قامبا" سندی بىرلەسپ ارەكەتتەنەتىن داماۆ ارناسىن قالىپتاستردی.

بیىل قورعاس تاعی ىلگەرىندی ـ كەیىندی ورتا ازیا حالقارالق مادەنیەت ـ ساياحات فەستیۆالی، مەملەكەت قاقپاسی جارتی ارالقتی مارافون جارىسی، ورتا ازیا حالقارالق بىلعارى كورمەسی، حالقارالق بوكس پاتشاسىنا تالاسۆ جارىسی جانە جۆڭگو ـ قازاقستان مەدیالار سالونی سیاقتی 100 نەشە حالقارالق اۆىس ـ كۆیىس قیمىلدارىن وتكىزدی. اۆىس ـ كۆیىس بارعان سایىن جىبەلدی، سەلبەستىك بارعان سایىن نعایدی، بولاشاقتا بۆل جەر جۆڭگو مەن دۆنیە ٭جۆزىنىك سەلبەسپ تەڭ یگىلىككە كەنەلۆىنىك تارتىمدی تاراۆىن ۆزدىكسىز جازاتىن بولادی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

كەزەكشی پویەزدەردىڭ قاتناۆ مولشەرىنىك ٭ۆرتىس ارتۆ قاجەتىن قاناعاتتاندىرۆ ٭ۆشن، قورعاس ۆوگزالی قازاقستان تەمىر جول تاراۆلارىمەن ٭وزارا ینفورماتسیالق بایلانىس جاساۆدی كۆشەیتىپ، الدىن الا تەلەگراما جولداپ، كەلەسی كۆنگی پویەزدىڭ قاتناۆ جوسپارى، ٭تۆىندی قۆرىلىس جۆرگىزۆ، جوندەۆ جۆمىسی، قابىلداۆعا، الۆعا بولاتىن زات تۆرلەرى، اۆتوكولىك تۆرلەرى سیاقتی ینفورماتسیالاردی جەتكىزىپ، جۆڭگو مەن قازاقستاننىك جۆمىس جۆرگىزۆىن ۆشتاسىرۆدی كۆشەیتىپ، اۆتوكولىك سەپتەۆ دایىندىعىن جاقسی بستەدی. جوعارى دارەجەلی ورنالاستىرۆ تاراۆلارىنىك بارىپ ـ كەلەتىن پویەزدەردی ۆیمداستىرۆ قىزمەتىن ۆیداعدای بستەۆىنە دەر كەزىندە سایكەسپ، بوس ۆاگوندارى پویەز دەر كەزىندە جولعا سالىپ، ۆوگزال، الاڭ جەلسىنەن پایدالانۆدی جاندانىدىرىپ، ۆوگزالداعی پویەز مولشەرىن جوعارىلاتىپ، كەزەكشی پویەز تاسىمالىن ۆیمداستىرۆدىڭ ىركىلىسىزدىگىنە كەپىلدىك ەتتی.

جۆڭگو جاساعان زاتتاردىڭ "سىرتقا شعۆىنا" دەم بەرۆمەن بىرگە، قایتقان كەزەكشی پویەزدەر ورتا ازیا، ەۆروپا سیاقتی جەرلەردىڭ كوپ ٭تۆرلی ونىمدەرىن الا كەلدی.

"بیىل بىتراندی استىقتىك یمپورت مولشەرى ٭بىرشاما كوپ، قازىر 560 مىڭ تونىنا استىق تۆرىندەگی زاتتاردی تاسىمالداپ یمپورت ەتتىك". الاتاۆ ساعاسی ۆوگزالی قاتناۆدی باسقارۆ ٭بولمىنىك ینجەنەرى لۆ حایفي بىلاي دەدی: قازىرگە دەیىن بیىل وسی ۆوگزالدان قایتقان كەزەكشی پویەز 1718 كەزەككە جەتتی، مۆنىك ىشىندە ٭بیداي، ارپا، شەكىلدەۆىك سیاقتی زاتتاردىڭ تاسىمال مولشەرى ٭بىرشاما زور بولدی.

شەكارا وتكەلىندە توپ ـ توپ قوراپتالعان ٭بیدایدىك شوعىرلی جەتكىزىلۆىنە بایلانىستی، الاتاۆ ساعاسی ۆوگزالی دەر كەزىندە سایكەستی شارا قولدانىپ، تیەۆ ـ ٭تۆسىرۆ كولىگی جوباسىن جاساپ، تیەۆ ـ ٭تۆسىرۆ جابدىقتارىن، ادام كۆشىن الدىن الا تولىق دایىندادى، ٭بىر تۆلعادا بىرلەسپ قیمىلداۆ جۆمىس ۆلگىسىن قالىپتاستىرىپ، توپ ـ توپ قوراپتالعان ٭بیدایدی تاسىمالداۆدی ۆیمداستىرۆ قىزمەتىن بار كۆشپەن قامتاماسىز ەتتی.

(باسی 1 ـ بەتتە)

اۆدل ـ قىستاق ساياحاتىندداعی ٭تۆیىندی قىستاقتاردی بەلسەنە قۆرىپ، اۆدل ـ قىستاق ساياحات كاسپ سالاسی بەلدەۆىن قالىپتاستىرىپ، "سۆرەتشىلەر قىستاعی"، "جازۆشىلار قىستاعی" سیاقتی ایقىن ەرەكشەلىككە یە ٭بىر توپ ساياحات قىستاعىن قۆردی. قورعاس اۆدانی جۆپار ٭شوپ بازاسىنا سۆیەنىپ، مۆڭعۆلكۆرە اۆدانی میللیون مۆلىق قشی گۆلی تەڭىزىنە سۆیەنىپ، اراسان اۆدانی حوش ٭یستی پەریللا سیاقتىلارعا سۆیەنىپ، اۆدل ـ قىستاق ساياحاتىنىك جالپىلىق تۆلعاسىن سومداپ، اۆدل ـ قىستاق ساياحاتىنىك داماۆىن ىلگەرىلەتتی. مادەنیەت جانە ساياحات مینیسترلىگی العا قویعان 2023 ـ جىلعی 2 ـ كەزەكتی "اۆدل ـ قىستاقتىك ٭تورت مەزگىلدەگی تاماشا كورىنىس" اتىندداعی 143 تارماق مەملەكەت بویىنشا اۆدل ـ قىستاق ساياحاتىنىك سارا جەلسی ىشىندە شینجیاڭنىك "قۆمىل قاۆىنی اۆدلىندداعی بال شىرىن ساياحات" سیاقتی 8 جەلی تاڭدالدی.

مادەنیەت ـ ساياحاتتىك دشكەرىلەي توعسۆىنان جاڭا بەینە جارىققا شىقتی. 6 ـ كەزەكتی جۆڭگو شینجیاك حالقارالق ۆلتتار ٭بي فەستیۆالی 100 مىڭعا جۆىق ادامدی (رەت) تەاترحاناعا كىرۆگە باۆرادی؛ تۆڭعىش كەزەكتی شینجیاك مادەنیەت ـ كورىكەمونەر فەستیۆالی 100 مىڭعا جۆىق ادامدی (رەت) تەاترحاناعا، اسەمونەر سارایىنا كىرۆگە باۆرادی؛

(باسی 1 ـ بەتتە)

"نەگىزگی كۆش" رەتىندەگی ورنىن كوزدەپ، شینجیاڭنىك "دشكی جاقتی قامدایتىن جەتی اینالمالی تورابىنىك" جوعارى ٭ونىمدی نەگىزگی تور جۆلگەسی قۆرىلىسىن كەمەلەندىرۆدی جەدەلدەتپە، جەتكىزۆشی جاقتا ارتۆ بولۆدی، جاڭا ەنەرگیا بایلىعىندا سۆرانىس بولۆدی، نەگىزگی تور جۆلگەسىندە اڭىس بولۆدی كۆش سالا ورىندادی.

"ینجەنەریا سالىنىپ بولعاننان كەیىن وڭتۆستىك شینجیاڭداعی ٭ارقایسی فوتوۆولت كاسپ سالاسی باقشاسی سیاقتی جاڭا ەنەرگیا كاسپ سالاسىنىك داماۆىن قامتاماسىز ەتىپ، شینجیاڭنىك تارىمدی اینالعان ەكونومیكالق بەلدەۆی، اینىمالی، تۆراقتی توك بویىنشا ەلەكتردی سىرتقا جەتكىزۆ ارناسی قۆرىلىسىنا ماڭىزدی تىرەك ازىرلەیدی". لي جۆنیان بىلاي دەدی: بۆل نسان شینجیاڭنىك "كومىردی ەلەكترگە وزگەرتۆ" 2 ـ مەرزىمدىك سایكەستی ەلەكتر تورابى ینجەنەریاسی رەتىندە، شینجیاڭنىك دشىندەگی نەگىزگی جەلی تور جۆلگەسىن دشكەرىلەي تولىقتاپ، كۆشەیتىپ، حوتان ایماعىنىك، بایىنعولین موڭعۆل اۆتونومیالی وبلىسىنىك جاڭادان ارتقان كوتەرىمدىلىك ەلەكتر پایدالانۆ سۆرانىسىن ٭ونىمدی قاناعاتتاندىردی. اۆتونومیالی رایوندىق داماۆ جانە رەفورما كومیتەتی مەملەكەت ەلەكتر تورى شینجیاك ەلەكتر قۆاتی شەكتی سەرىكتەستگىنىك ینجەنەریا قۆرىلىس باسقاۆدىڭ الدىنداعی راسمیاتتاردی جەدەل ٭بترۆىن ىلگەرىلەتپە، وسی ینجەنەریاسىنىك بیىل قۆرىلىسىن باستاپ، "14 ـ بەسجىلدىق" كەزىندە قۆرىلىسىن ٭بترىپ، پایدالانۆعا بەرۆگە كۆش سالۆدا.

ۆعسۆعا قاراعاندا، وسی ینجەنەریا زەرتتەۆ بەكتۆىنەن وتكەننەن كەیىن مەملەكەت ەلەكتر تورى شینجیاك ەلەكتر قۆاتی شەكتی سەرىكتەستگی جوعارى دەڭگەیدە ىلگەرىلەتپە، ٭ار دارەجەلی قىزمەتكەرلەردىڭ ینجەنەریانىك تۆتاس بارىسىنداعی قىزمەت ورىستەتۆ كارتاسىن قالىپتاسترۆىن ٭بىر تۆتاس جوسپارلاپ، ایماققا (قالا) قاراستی ەلەكترمەن قامداۆ سەرىكتەستىگىنىك، قاتىستی كاسىپتەرگە تىرەك بولاتىن ورىندارىدىڭ اۆتونومیالی رایون، ایماق ـ وبلىس، اۆدان ٭ۆش دارەجەلی جان ـ جاقتىلی سایكەسەتىن، دشكەرىلەي بىرگە قیمىلدایتىن قىزمەت مەحانیزمىن قۆرۆعا ۆیمداستىرىپ، العاشقی مەرزىمدەگی قىزمەتتەردی ىلگەرىلەتۆ ماسەلەسىن دەر كەزىندە سایكەستىرىپ شەشپ، ینجەنەریانىك دەر كەزىندە جۆمىس باستاۆىنا شىنایی كەپىلدىك ەتكەن.

قازىر شینجیاك ەلەكتر تورى "دشكی جاقتی قامدایتىن ٭تورت اینالمالی تورابى، سىرتقا جەتكىزەتىن ٭تورت ارنا" نەگىزگی تور جۆلگەسی جۆیەسىن قالىپتاستىرىپ بولدی. جوباعا ساي «14 ـ بەسجىلدىق» سوڭىندا "دشكی جاقتی قامدایتىن جەتی اینالمالی تورابى، سىرتقا جەتكىزەتىن التی ارنا" نەگىزگی تور جۆلگەسی جۆیەسىن قالىپتاستىرىپ، شینجیاڭنىك ەنەرگیا بایلىعى باسىمدىعىن ەكونومیكالق باسىمدىققا اینالدىرۆعا پارمەندی قۆزعاۆشی قۆات ازىرلەیدی.